

УДК 336

Бабенко-Левада В.Г.¹, Холод Д.І.²

¹ канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. БТЕ-0611 НУ «Запорізька політехніка»

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ БОРГУ: ЯК УКРАЇНА ЗАБЕЗПЕЧУЄ ЕКОНОМІЧНУ СТАБІЛЬНІСТЬ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Одне з головних завдань забезпечення економічної стабільності і стійкості фінансової системи України полягає в ефективному управлінні борговою безпекою. Це управління допомагає уникнути кризових боргових ситуацій і запобігти надмірному навантаженню на державний бюджет, що сприяє стабілізації соціально-економічної ситуації та розвитку економіки країни. В умовах воєнного стану важливість такого управління стає особливо значущою.

На сьогоднішній день відкриваються реальні шляхи для зменшення боргового навантаження України:

- отримання підтримки від міжнародних партнерів для призупинення та комплексного погашення (включаючи можливість списання) міжнародних зобов'язань України;

- здійснення реструктуризації в співпраці з кредиторами, що може включати відстрочення платежів, зменшення загальної суми боргу або зниження процентної ставки.

Так, 22 липня 2024 року уряд досягнув принципової домовленості з власниками єврооблігацій щодо умов реструктуризації зовнішнього боргу на суму 20,5 млрд доларів. У разі відсутності такої угоди Україна могла б вперше у своїй історії опинитися перед реальним дефолтом.

Власники всіх державних єврооблігацій та гарантованих державою облігацій Укравтодору одностайно схвалили запропоновану реструктуризацію цих боргових зобов'язань. У результаті конструктивних переговорів з власниками єврооблігацій, угоду підтримали 97,38% інвесторів, що значно перевищило необхідний поріг у дві третини голосів. Кожна серія єврооблігацій отримала понад 95% голосів на підтримку, що значно перевищує мінімальні 50%, необхідні для набуття чинності угодою та проведення обміну існуючих облігацій на нові. Такий високий рівень підтримки демонструє активну участь міжнародної фінансової спільноти у забезпеченні фінансової стабільності України під час повномасштабного вторгнення росії [1].

Реструктуризація передбачала такі заходи:

- номінальне зменшення вартості держборгу на 37% з першого дня угоди, що знижує загальний обсяг боргу України на понад 8,5 млрд дол. США;

- скорочення боргових виплат на 11,4 млрд доларів США протягом терміну дії Програми МВФ (більше ніж на 90%) і на 22,75 млрд доларів США до 2033 року (більше ніж на 75%);

- продовження середнього строку обігу єврооблігацій на майже 4 роки, крім вже раніше продовженого на 2 роки строку у 2022 році [1].

Завершення угоди щодо реструктуризації єврооблігацій є важливим кроком для зміцнення фінансової стабільності України, необхідної для подальшого забезпечення оборонних витрат у воєнний час. Цей важливий захід допоможе відновити довгострокову економічну стійкість та дозволить швидше повернутися на міжнародні ринки, коли ситуація з безпекою нормалізується.

Вже 4 вересня Україна оголосила про успішне завершення процедури реструктуризації боргу та розрахунків за тринадцятьма серіями державних єврооблігацій, а також гарантованих державою облігацій, випущених Укравтодором [2; 3].

Внаслідок цієї угоди державний та гарантований державою борг України скоротився приблизно на 9 млрд доларів США. Це означає, що номінальна вартість боргу зменшилася на 37% з першого дня вступу угоди в силу, а чиста приведена вартість боргу знизилася приблизно на 60% (при ставці дисконтування 14%).

Боргові виплати скорочуються на 93%, що дозволить заощадити 11,4 млрд доларів США протягом наступних трьох років. Крім того, витрати на

обслуговування та погашення боргу до 2033 року зменшаться на 77%, що загалом принесе економію в 22,8 млрд доларів США.

Таким чином, ефективне управління борговою безпекою є критично важливим для економічної стабільності України, особливо в умовах воєнного стану. Успішна реструктуризація боргу не лише запобігла потенційному дефолту, а й значно зменшила боргове навантаження.

Підтримка міжнародних партнерів та кредиторів у цьому процесі свідчить про їхню активну участь у забезпеченні фінансової стабільності України. Це дозволить країні відновити довгострокову економічну стійкість і поступово повернутися на міжнародні ринки, коли безпекова ситуація покращиться.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Мінфін: Україна оголошує про успішне голосування кредиторів на користь реструктуризації єврооблігацій України та гарантованих державою єврооблігацій Укравтодору. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/orhcmt>.

2. Мінфін: Україна завершила реструктуризацію державних облігацій та гарантованих державою єврооблігацій на суму 20,5 млрд доларів США. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/bzbmna>.

3. London Stock Exchange: Announcement of successful settle-ment of exchange of outstanding securities. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/bbtrwj>.